

Zaaknr. : 781604
Kenmerk : 781605

Gemeenschappelijke regeling Muskusratten- en beverrattenbestrijding Noord-Brabant

BEGROTING 2025

Aanleiding

Op grond van de aangepaste Waterwet is de muskus- en beverrattenbestrijding vanaf 1-1-2011 een wettelijke waterschapstaak. Voordien was het beheer provinciaal georganiseerd. Door de waterschappen Aa en Maas, De Dommel en Brabantse Delta is daartoe een gemeenschappelijke regeling (GR) getroffen voor uitvoering van het muskus- en beverrattenbeheer in Noord-Brabant.

Muskus- en beverratten worden bestreden om schade aan vooral waterstaatswerken (zoals dijken, kades en oevers van watergangen) te voorkomen. Bij goed beheer is de muskus- en beverrattenpopulatie dermate laag, dat de vraatschade aan natuurlijke vegetaties en gewassen minimaal is of niet voorkomt. Voor zowel de muskusrat als de beverrat is uitroeiing in het binnenland de landelijke doelstelling vanuit de UVW. De bestrijding geschiedt met mechanische vangmiddelen, zoals klemmen en vangkooien. In het gehele gebied zijn 31 personen actief die jaarlijks muskus- en beverratten speuren en vangen. In natuurgebieden worden met de betreffende beheerder afspraken gemaakt over methode en tijdstip van betreden. Sinds 2015 worden de vangstgegevens digitaal in het veld geregistreerd.

Naar aanleiding van de landelijke Veldproef Muskusratten heeft de Commissie Muskus en Beverratten een vervolgonderzoek laten uitvoeren naar de haalbaarheid van een nieuwe strategie. De uitkomst hiervan was dat in juni 2019 de 21 waterschappen in Nederland hebben besloten tot een strategie, waarbij de muskusrat wordt teruggedrongen tot aan de landsgrens. Het project "Terugdringen tot aan de Landsgrens" is daarom het nieuwe ijkpunt voor de bestrijding in Nederland. In 2034 willen de gezamenlijke 8 bestrijdingsorganisaties, verantwoordelijk voor de uitvoering van de muskus- en beverrattenbestrijding, hieraan voldoen. Om dit te realiseren moet het aantal velduren voor Brabant op 30.000 per jaar uitkomen. Dit is omgerekend 1,25 velduur per kilometer water per jaar overeenkomstig het landelijk vastgestelde uitgangspunt. Belangrijk hierbij is dat we de neergaande lijn van het aantal vangsten door kunnen zetten en in staat zijn opverende en verborgen populaties te elimineren om zodoende richting de nuloptie te gaan.

In het verlengde van de landelijke strategie heeft de Unie van Waterschappen (UVW) medio 2022 de solidariteitsfinanciering vastgesteld. Deze regeling houdt in dat alle waterschappen bijdragen aan het tegenhouden van de muskusrat aan de landsgrenzen en de grote wateren. Vanaf 1 januari 2023 wordt de solidariteitsfinanciering voor 25% toegepast binnen de Unie van Waterschappen. Dit betekent dat een bijdrage wordt betaald per waterschap in Nederland op basis van 50% rekenkundig gemiddelde en 50% op basis van WOZ-waarde. Daartegenover staat een subsidiebedrag. Dit bedrag is afhankelijk of zogenaamde uurhokken (5x5km) direct grenzen aan België of Duitsland en de grote wateren en is gekoppeld aan de inspanningsverplichting om het gestelde doel te bereiken. Voor de GR zijn de grote wateren De Dommel en de Maas. Binnen de GR is afgesproken dat de landelijke bijdrage per waterschap betaald wordt en dat de rekenen van de drie waterschappen in de GR verrekend worden.

Totaal zijn er in 2023 2.664 muskusratten en 11 beverratten gevangen. Het totaal aantal vangsten ligt daarmee 885 vangsten lager (-25%) dan in 2022. Landelijk ligt het aantal vangsten 7% hoger dan in 2022. Er kan vastgesteld worden dat het gebied van de GR volledig op koers ligt en daarmee in lijn met de landelijke strategie "Het terugdringen van de muskusrat tot aan de landsgrenzen".

Landelijk is er sprake van een personele onderbezetting en tegelijkertijd stijgen de vangsten. Deze paradox moet opgeheven worden om het landelijke doel in 2034 te kunnen bereiken. In een gezonde situatie dalen namelijk de vangsten bij een optimale bezetting van 1,25 velduur per kilometer oeverlengte.

	Beverrat						Muskusrat						Eindtotaal					
	Uren	Uren VJ	Uren verschil (%)	Vangsten	Vangsten VJ	Vangsten verschil (%)	Vangsten VJ / km	Vangsten / km	Uren	Uren VJ	Uren verschil (%)	Vangsten	Vangsten VJ	Vangsten verschil (%)	Vangsten / km	Vangsten VJ / km	Vangsten / km	Vangsten VJ / km
Waterschap Aa en Maas	204	247	-17%	10	15	-33%	0,002	0,001	9.198	10.216	-10%	873	1.404	-38%	0,11	0,18	9.402	10.463
Waterschap Brabantse Delta	68	35	96%	1			0,000		13.286	14.312	-7%	1.352	1.759	-23%	0,13	0,17	13.354	14.346
Waterschap De Dommel	49	93	-48%		1		0,000		6.339	6.340	0%	439	381	15%	0,07	0,06	6.388	6.433
Totaal	320	374	-15%	11	16	-31%	0,001	0,000	28.824	30.867	-7%	2.664	3.544	-25%	0,11	0,15	29.144	31.241

Vangsten en uren 2023 t.o.v. 2022 VJ= Vorig jaar.

Door de muskusrattenpopulatie omlaag te krijgen, kan het aantal uitstaande vangmiddelen zo laag als mogelijk worden gehouden. De vangmiddelen en -methoden worden zodanig aangepast dat bijvangst

(vangsten niet zijnde muskus- of beverrat) tot een minimum beperkt wordt en daardoor geen bedreiging vormt voor het voortbestaan van de betreffende diersoorten.

Sinds 1 januari 2023 is er binnen de GR gekozen voor een extra bestrijder ter ondersteuning en kennisinbreng van de groeiende populatie van de bever.

Context

In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat waterschap Brabantse Delta verantwoordelijk is voor het opstellen van een begroting. Volgens artikel 4, lid 1 van deze regeling dient het ontwerp van de begroting vooraf ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de overige deelnemende waterschappen. Bestuurlijke afstemming daarover vindt plaats op 4 juli 2024 en daarbij kunnen de deelnemers hun zienswijzen over de conceptbegroting indienen. Na bespreking in een bestuurlijk vooroverleg wordt de begroting 2025 formeel ter goedkeuring aan de besturen van de waterschappen gestuurd.

Gemeenschappelijke Regeling Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant Begroting 2025

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Kosten			
Salarissen en sociale lasten	€ 2.122.462	€ 2.458.310	€ 2.650.344
Overige personeelslasten	€ 65.968	€ 60.500	€ 77.600
Personeel van derden	€ 18.240		€ -
Duurzame gebruiksgoederen	€ 35.857	€ 40.000	€ 45.000
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	€ 98.801	€ 90.000	€ 100.000
Energie	€ 51	€ 1.000	€ 1.000
Verzekering	€ 2.447	€ 2.400	€ 2.300
Onderhoud door derden	€ 8.668	€ 15.000	€ 15.000
Overige diensten door derden	€ 32.349	€ 31.200	€ 88.900
Doorbelasting dienstauto's	€ 327.526	€ 355.000	€ 276.000
Doorbelasting dienstkleding	€ 29.000	€ 29.000	€ 29.500
Doorbelasting ondersteunende beheerproducten	€ 296.222	€ 276.300	€ 297.400
Totaal kosten	€ 3.037.590	€ 3.358.710	€ 3.583.044
Opbrengsten			
Overige personeelsbaten	€ 50.114	€ 50.000	€ 25.000
Vergoeding beverrattenbeheer	€ 16.613	€ 16.000	€ 16.500
Vergoeding uit solidariteitsfinanciering	€ 171.973	€ 172.000	€ 172.000
Nog te dekken door waterschappen	€ 2.798.890	€ 3.120.710	€ 3.369.544
Totaal opbrengsten	€ 3.037.590	€ 3.358.710	€ 3.583.044
Te dekken per waterschap	€ 932.963	€ 1.040.237	€ 1.123.181
Inzet voorziening of bestemmingsreserve *)	€ -39.500	€ -22.887	
Bijdrage per waterschap	€ 893.463	€ 1.017.350	€ 1.123.181

*) voor waterschappen Aa en Maas en De Dommel voorziening; voor waterschap Brabantse Delta bestemmingsreserve

Toelichting op de begroting 2025

Salarissen en sociale lasten (raming 2025 € 2.650.344)

Begroting	2024	2025	Vershil
Salarissen	€ 1.582.839	€ 1.705.960	€ 123.122
Individueel Keuze Budget	€ 321.423	€ 346.659	€ 25.236
Sociale lasten	€ 426.812	€ 454.849	€ 28.037
Werkgeversaandeel ZVW	€ 118.236	€ 125.875	€ 7.639
Ambtsjubilea/bijzonder belonen	€ 8.000	€ 12.000	€ 4.000
Overwerk	€ 1.000	€ 5.000	€ 4.000
Salarissen en sociale lasten	€ 2.458.310	€ 2.650.344	€ 192.034

De toegestane formatie bedraagt momenteel 33,8 fte. Dit is inclusief de voorgestelde uitbreiding van 1 fte voor het uitvoeren van extra activiteiten als gevolg van aanwezigheid van bevers. In 2025 gaan 3 medewerkers met pensioen. Voorafgaand zullen zij IKB en seniorenverlof opnemen. Om het gewenste aantal vangsturen te garanderen is eerdere vervanging in 2025 noodzakelijk.

Loonkostenontwikkeling 2025

De verwachte cao stijging voor 2025 is in juni 2024 ingeschat op 3,5%. Dit is op basis van de ontwikkeling van de loonkosten en inflatie in 2024. Voor de autonome stijging door toekenning van reguliere salarisverhogingen is voor 2025 rekening gehouden met 1,12%. Totaal is gerekend met een verwachte stijging van 4,62% in 2025.

Overige personeelslasten (raming 2025 € 77.600)

Dit betreffen opleidingskosten, arbozorg en vergoedingen voor de opslag van materieel. Van de totale raming van € 77.600 is € 47.600 bestemd voor opleidingskosten. Voor arbozorg is € 15.000 geraamd. Onder deze begrotingspost vallen daarnaast geringe bedragen voor reiskosten en teambuilding.

Duurzame gebruiksgoederen (raming 2025 € 45.000)

Deze raming betreft de aanschaf/inruil van quads, boten en aanhangwagens.

Overige gebruiks- en verbruiksgoederen (raming 2025 € 100.000)

Dit betreft de aanschafkosten van klemmen, gaas en kooien.

Energie (raming 2025 € 1.000)

Dit betreft de brandstofkosten van de vaar- en voertuigen.

Verzekering (raming 2025 € 2.300)

Dit betreft de kosten van de ongevalverzekering en de verzekering voor materieel.

Onderhoud door derden (raming 2025 € 15.000)

Dit betreffen onderhoudskosten en keuringen van boten, aanhangwagens en quads.

Overige diensten door derden (raming 2025 € 88.900)

Dit is inclusief kosten voor e-DNA bemonstering van € 50.000. De bemonstering wordt door Aquon uitgevoerd. Verder betreft het restant van deze begrotingspost uit o.a. kosten van telefonie, datacommunicatie en vergunningen.

Doorbelasting dienstauto's (raming 2025 € 276.000)

De doorbelasting betreft de som van de kapitaallasten en de overige jaarlijkse lasten. Bij de overige jaarlijkse lasten gaat het om brandstof, onderhoud, verzekering en houderschapsbelasting. De daling t.o.v. begrotingsjaar 2024 heeft als reden dat een groot deel van de auto's in 2025 al is afgeschreven. Aan het eind van begrotingsjaar 2025 zal de boekwaarde op alle auto's nihil zijn. In 2026 wordt de overstap naar lease auto's gemaakt.

Doorbelasting van de kosten van ondersteunende beheerproducten (raming 2025 € 297.400)

De kosten van de ondersteunende beheerproducten worden op basis van bestede uren of directe kosten toegerekend aan het muskusrattenbeheer. Per ondersteunend beheerproduct is beoordeeld in welke mate het bijdraagt aan de taak en wat een realistische vergoeding is. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven.

Toerekening aan GR muskusrattenbeheer Noord-Brabant		
Ondersteunend beheerproduct	kosten	Grondslag *)
Ontwikkeling, implementatie en onderhoud informatieplan (ICT)	€ 46.000	2,0 fte
Huisvesting	€ 10.200	2,0 fte
Centraal management	€ 4.200	2,0 fte
Personeelsbeleid en -beheer	€ 137.000	32,0 fte
Interne communicatie	€ 17.000	32,0 fte
Algemeen bestuurlijke en juridische ondersteuning	€ 4.500	2,0 fte
Interne faciliteiten	€ 18.000	2,0 fte
Onderhoud	€ 13.000	2,0 fte
Organisatiebeleid en -beheer	€ 8.500	1,6%
Financieel beleid	€ 5.000	1,6%
Meerjarenraming en begroting	€ 2.300	1,6%
Comptabiliteit	€ 12.200	1,6%
Bestuursprogramma en Kadernota	€ 3.100	1,6%
KAM	€ 8.500	1,6%
Concerncontrol	€ 3.400	1,6%
Managements- en bestuursrapportages	€ 4.500	1,6%
Totale doorberekeningen	€ 297.400	

*) 1,6% van de totale kosten van het ondersteunend beheerproduct

Doorbelasting op basis van directe uren

De volgende ondersteunende beheerproducten worden doorgerekend op basis van de directe uren per primair beheerproduct.

- Ontwikkeling, implementatie en onderhoud informatieplan (ICT)
- Huisvesting
- Centraal management
- Personeelsbeleid en – beheer
- Interne communicatie
- Algemeen bestuurlijke en juridische ondersteuning
- Interne faciliteiten
- Onderhoud

De kosten van personeelsbeleid en -beheer en interne communicatie worden gemaakt ten behoeve van alle medewerkers. Er wordt bij deze ondersteunende beheerproducten daarom gerekend met 32 fte. Van het kantoor, ICT en interne faciliteiten wordt uitsluitend door de teammanager en de opzichters gebruik gemaakt. Hierbij wordt gerekend met slechts 2 fte's (2.800 uur). Ook voor Centraal management en Bestuurlijke en juridische ondersteuning wordt gerekend met 2 fte. Als voorbeeld volgt de berekening van centraal management. In de jaarrekening 2023 bedroeg het totaal aantal directe uren op de eindproducten 521.583 uur. Het totaal aan kosten voor Centraal management bedroeg € 779.000. waarvan op basis van 2 fte $(2.800/521.583) \times € 779.000 = € 4.182$ aan de GR muskusrattenbestrijding is toegerekend.

Doorbelasting op basis van directe kosten

De volgende ondersteunende beheerproducten worden doorgerekend op basis van de directe kosten per primair beheerproduct.

- Organisatiebeleid en –beheer
- Financieel beleid
- Meerjarenraming en begroting
- Comptabiliteit
- Bestuursprogramma en Kadernota
- KAM
- Concern control
- Management- en bestuursrapportages

De directe kosten van het muskusrattenbeheer bedroegen in de jaarrekening 2023 1,51% van de totale directe kosten van alle primaire beheerproducten. Van de totale kosten van bijvoorbeeld het ondersteunend beheerproduct Financieel beleid wordt daarom 1,51% toegerekend aan de GR Muskusrattenbestrijding. Aan ondersteunend beheerproduct Financieel beleid is toegerekend: 1,51% van € 350.575 = € 5.294.

Vergoeding beverrattenbestrijding (bijdrage 2025 € 16.500)

Dit betreft een vergoeding van de Unie van Waterschappen uit het landelijk budget voor de bestrijding van beverratten.

Vergoeding uit solidariteitsfinanciering (bijdrage 2025 € 172.000)

De invoering van de solidariteitsfinanciering is stapsgewijs vanaf 2023 ingevoerd en loopt tot 2031. Voor de Gemeenschappelijke Regeling Muskusrattenbestrijding is de invoering gunstig vanwege de jaarlijkse vergoeding die hieruit voortvloeit. De vergoeding voor begrotingsjaar 2025 wordt geraamd op € 172.000.

Bijdrage deelnemers (bijdrage 2025 € 1.123.181)

Ten opzichte van de begroting 2024 stijgt de bijdrage per deelnemer in 2025 met € 105.832 (10,4%). De te dekken kosten per waterschap bedragen € 1.123.181. Eind 2024 bedraagt het saldo van de voorziening en bestemmingsreserve € 0. Begrotingsjaar 2025 is het eerste jaar waarbij gerekend zal worden zonder voorziening en bestemmingsreserve.

Meerjarenraming 2025-2029

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is gerekend met een inflatiepercentage van 2,5% in 2025 en 2026. Voor de jaren vanaf 2027 is gerekend met een inflatiepercentage van 2,0%. Voor de salariskosten is vanaf 2026 uitgegaan van een stijging van 3% per jaar.

Meerjarenraming	2025	2026	2027	2028	2029
Kosten					
Salarissen en sociale lasten	€ 2.650.344	€ 2.729.769	€ 2.811.500	€ 2.871.015	€ 2.930.786
Overige personeelslasten	€ 77.600	€ 79.540	€ 80.085	€ 81.737	€ 83.422
Duurzame gebruiksgoederen	€ 45.000	€ 46.125	€ 47.048	€ 47.988	€ 48.948
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	€ 100.000	€ 102.500	€ 104.550	€ 106.641	€ 108.774
Energie	€ 1.000	€ 1.025	€ 1.046	€ 1.066	€ 1.088
Verzekering	€ 2.300	€ 2.358	€ 2.405	€ 2.453	€ 2.502
Onderhoud door derden	€ 15.000	€ 15.375	€ 15.683	€ 15.996	€ 16.316
Overige diensten door derden	€ 88.900	€ 91.123	€ 92.945	€ 94.804	€ 96.700
Doorbelaasting dienstauto's	€ 276.000	€ 400.687	€ 408.701	€ 416.875	€ 425.213
Doorbelaasting dienstkleiding	€ 29.500	€ 30.238	€ 30.842	€ 31.459	€ 32.088
Doorbelaasting ondersteunende beheerproducten	€ 297.400	€ 304.835	€ 310.945	€ 317.178	€ 323.535
Totaal kosten	€ 3.583.044	€ 3.803.574	€ 3.905.749	€ 3.987.212	€ 4.069.372
Opbrengsten					
Overige personeelsbaten	€ 25.000				
Vergoeding beverrattenbestrijding	€ 16.500	€ 16.500	€ 16.500	€ 16.500	€ 16.500
Vergoeding uit solidariteitsfinanciering	€ 172.000	€ 172.000	€ 344.000	€ 344.000	€ 344.000
Nog te dekken door waterschappen	€ 3.369.544	€ 3.615.074	€ 3.545.249	€ 3.626.712	€ 3.708.872
Totaal opbrengsten	€ 3.583.044	€ 3.803.574	€ 3.905.749	€ 3.987.212	€ 4.069.372
Te dekken per waterschap	€ 1.123.181	€ 1.205.025	€ 1.181.750	€ 1.208.904	€ 1.236.291
Inzet voorziening of bestemmingsreserve *)	€ -				
Bijdrage per waterschap wordt	€ 1.123.181	€ 1.205.025	€ 1.181.750	€ 1.208.904	€ 1.236.291
stijging t.o.v. voorgaande jaar	€ 105.832	€ 81.843	€ (23.275)	€ 27.154	€ 27.387
stijging t.o.v. voorgaande jaar	10,4%	7,3%	-1,9%	2,3%	2,3%

Proces KN 2025-2029 en begroting 2025 waterschapsbreed

Na vaststelling van de muskusrattenbegroting worden pas de cijfers opgesteld voor kadernota 2025-2029 en begroting 2025. Dit kan mogelijk van invloed zijn op de concept begroting en meerjarenraming van de GR Muskusrattenbestrijding. Dit zal gedurende het jaar duidelijk worden.

Vergelijking met MJR 2025-2029 en MJR 2024-2028	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Begroting 2025 en MJR 2025-2029		€ 1.123.181	€ 1.205.025	€ 1.181.750	€ 1.208.904	€ 1.236.291
Begroting 2024 en MJR 2024-2028	€ 1.017.350	€ 1.084.497	€ 1.117.772	€ 1.079.709	€ 1.101.210	
Voordeel/nadeel t.o.v. vorige begr/MJR		€ 38.684	€ 87.253	€ 102.041	€ 107.694	